

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂದ್ರಪ್ರಭಾ ಅರಸ್.—ವರಸತಿ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೊನ್ನೇಸ್ತರವಾಗಿ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಟ್ಟಡ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಸಹ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವ. ಸ್ತೋತ್ರರೂಪ ಭಾಗ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರೆ ಏಕೈಕ ಹಣವನ್ನು ಎನ್ನೋ ಅರ್ಥ. ಇ.ಬಿ. ಮುಖ್ಯಾಂತರವಾಗಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೇವ. ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದೇವ. ಏಕೈಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಅಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತೋತ್ರ ಜನಪಂತಿಕೆಯನ್ನು ಕಲ್ಕಾ ಮಾಡಿದೇ ಇರುವುದುಂದಿರುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲಸ ಅಗಿಲ್ಲ, ಅದರೂ ಕೂಡಾ ಸಾಫ್ಟ್ ಕ್ರಮಾಂಕದ ವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೋಂದು ತಾಲ್ಲೂ ಕಿನಲ್ಲಿಯನ್ನು ಸಾ ಪನೆ ಮಾಡುವ ಬಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇದ್ದೇವ. ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರಾವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗೆ ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವ. ಅದರ ಬಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಮಾಣಕವಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ವಿಷಯ:—ಕಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಿರಣ ಅಡುರಿನ ಕಂಪನಿ ನಿಗದಿಯ ಕಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯೋಧಿಯಲ್ಲಿ ವರಸತಿ ಸಿನೇಶನಗೆ ಇನ್ನು ಶಾಲಿ ನಾಡಿಸುತ್ತಿರುವುದು.

ಪ್ರ. 155(70) ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್ (ವರ್ತಮಾನ) ಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ವರ್ಕ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕಂಡಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವರೇ ?

ಅ. ಪ್ರಮಾಖ ಬಿರನ್ನೋ ಓರ್ ಕಂಪನಿ ಲೀಟಿಟ್‌ಡ್ರೋ ಮತ್ತು ಒಂದೊಂದು ಸ್ಟೀಲ್ ಕ್ಷಣ್ನೋ ಲೀಟಿಟ್‌ಡ್ರೋ ನ ಅಡಳಿತ ವರ್ಗದವರು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಒಂದೊಂದು ನೋ ಸ್ಟೀಲ್ ಕ್ಷಣ್ನೋ ಲೀಟಿಟ್‌ಡ್ರೋ ಮತ್ತು ಅವರ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪದ್ಧತಿ ಇರುವ ವಿವಾದಿವ ಲೀಬರ್ ಕ್ಷೇಟ್‌ರ್, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮುಂದೆ ಇನ್ನೂ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗಲೇ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕ್ಷೇಟ್‌ರ್ ಗ್ರಂಥಂದ ಹೊರಡಾಡಲು ಒತ್ತು ಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ;

ಆ. ಈ ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪ್ರೋಲೀಸಿನವರ ಸಹಾಯ ಕೊಡಬಾರದೆಂದೂ ಸಕಾರ ದವರೇನಾದರೂ ಆದೇಶ ನೀಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—(ವಾತಾರ, ಪ್ರಚಾರ ಹಾಗೂ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು):—ಕಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ವರ್ಕ್ ವಂತ್ರಿಗಳ ಪರವಾಗಿ.

ಅ. ಬೀಂದಿದೆ.

ಆ. ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್.—ಅಡಳಿತ ವರ್ಗದವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರ ನಡುವಿನ ವಿವಾದ ಇತ್ತರ್ಥವಾಗಿವರೆಗೂ ಕ್ಷೇಟ್‌ರ್ ನ್ನು ಶಾಲಿ ನಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಿರುವುದರ್ಬಿಂದ, ಆ ವಿವಾದ ಇತ್ತರ್ಥವಾಗಿವರೆಗಾದರೂ ಪ್ರೋಲೀಸಿನವರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ತಜೀವಿದ್ದೀರ್ಬಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ಕಾರ್ಮಿಕರಿಂದ ಈ ವಿವರಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಲಿತ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಪ್ರೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ದೂರು ಕೊಟ್ಟು ತಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ನಾವು ರಕ್ತಕೊಂಡು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ವಿಷಯ:—ಹರಿಜನ ಕಲ್ಬಾಣಿಕಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ವೆಚ್ಚ ನಾಡಿದ ಹಣದ ಬಗೆ

ಪ್ರ. 156 (86) ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್ (ಉಲ್ಲಾಳ್) ಮಾನ್ಯ ಸೆಮಾಜ ಕಲ್ಬಾಣಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕಂಡಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವರೆ :—

ಅ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದಿನ ಬದು ವರ್ವಾರ್ಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಕಲ್ಬಾಣಿಕಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ ಹಣ ಎಷ್ಟು ? ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ಲಾಭ ಪಡೆದಿವೆ ? ಪ್ರತಿ ವರ್ವಾರ್ಗ ತಲ್ಲಾ ಸರಾಸರಿ ಒಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ ಹಣ ಎಷ್ಟು :

ಆ. ಸೆಮಾಜ ಕಲ್ಬಾಣಿ ಇಲ್ಲಾಳಿ ಹರಿಜನರ ಕಲ್ಬಾಣಿಕಾ ಒಂದಿನ ಬದು ವರ್ವಾರ್ಗಲ್ಲಿ 251.09 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದೆ. ಇದರಿಂದ 2,56,672 ಕುಟುಂಬಗಳು ಲಾಭ ಪಡೆದಿವೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ವ ಸರಾಸರಿ 6,500 ರಿಂದ 35,000 ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೆ ಒಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂದ್ರಪ್ರಭಾ ಅರಸ್.—(ಸೆಮಾಜ ಕಲ್ಬಾಣಿ ಮತ್ತು ರೇಷ್ಟ್) :—

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಒಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ 6,500 ರಿಂದ 35,000 ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೆ ಒಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತೇದೆ ಹೇಳಿದ್ದಿರೀ. ಅದರೆ ಗಾರ್ಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ ರೇಷ್ಟ್ ರೇಣಿದಾರ ತೆಂಧವರನ್ನು ಬಾಂಡಿಸಿದ್ದೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಚ್ಯಾನ ಇದೆ, ಆ ವಿಚ್ಯಾನ ವೂಲಿಕ ಅಣಿಕ್ಕೆಣನ್ನು ಬಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸಿಗುತ್ತಿದೆ. ಏಕೈಕ ವರನ್ನು

ಪಡೆತಿಬ್ಬು ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೂ ಸಹ ಇದೆ ತರಹದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಗೆ ಗ್ರಾಮಸೇವಕರಾಗಲೀ ಇಲ್ಲವೇ ಆದಾಗಿ ಅದಾಗಿ ವರದವರಾಗಲೀ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೇಗೊಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂದ್ರಪುರಭಾ ಅರಸ್. —ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದಾದ್ದನು ಅಥವಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 10⁴ ಲಕ್ಷದಿಂದ 60 ಲಕ್ಷದವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕುಟುಂಬಗಳು ಇವೆ. 6ನೇ ಪಂಚಾಂಶಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಭಾಗಿಗೆ ಒಂದು ಮುಖ್ಯಾತ್ಮಕ ಸಮಿಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತೇದೇಯೇ. ಅವರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ, ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೇ ವೊಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ, ಅದಕ್ಕೂ ಸ್ಕೃರವಾಗಿ ನಾವು ಈಗ 6,500 ರಿಂದ 35,000 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಒಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಖಿಡುವ ಪೂರ್ವತ್ವದ್ದೇವೇ. ನಾವು ಇದರಲ್ಲಿ 2-3 ಭಾಗಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೇ. ಏಂದೇವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ ವಸತಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾ ಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳ್ಳುವಾಗಿ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪೂರ್ವತ್ವವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇವೇ. ನಿಮ್ಮ ಅಂದಾಜನ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ 3 ಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮೇಶಬ್ರಾಹ್ಮಣ. —ಮನೆಗಳ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಗೆ ತಾವು ಸ್ಟ್ರೀ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಕೊಂಡು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂದ್ರಪುರಭಾ ಅರಸ್. —ಮನೆಗಳ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯದ ಬಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾವು ಜನತಾ ಹೋಸಂಗ್ ಕ್ರೀಂಗೋಸ್ ಸ್ಕೃರವಾಗಿ ಮೊದಲಿನ ಅವರಿಗೇ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೇ. 2-3 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಟ್ಟಿಸಿರುತ್ತಿರುತ್ತಿರುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕ ದೂರಾಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಬಂದಿದೆ. ಅನೇಕ ಸಲ ನಾನೂ ಸಹ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ರೀತಿಯ ಮನೆಗಳನ್ನು ರಿಪೋರ್ಟಿ ಮಾಡಿಸುವ ಬಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಯೋಜನೆ ಇದುವರೆಗೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಬಗೆ ಅಲೋಚನೆ ಇದೆ. ಮತ್ತೆ 18 ಪ್ರಾಯಿಂಬ್ರಾ ಹಣ ಎಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುತ್ತದೆ ಅಂಥಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಿಂದ ಹೊವನ್ನು ತೇಗೆದ್ದೀನೆ. ಮತ್ತು ಉಪ ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಜಕ್ಕಿಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ವಾದ ಆದೇಶವನ್ನು ನೀಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬ್ರಿಂಗಾರ್ಥಿ. —ತಾವು ಏನೋ ಹೇಳಿಸನ್ನು ಖಿಚು ಮಾಡಿದಿರೀ ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಏನು ಜನತಾ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿರೀ ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳಾಗಿವೆ. ಮತ್ತೆ ವಿದ್ಯಾ ಭಾಗ ಸದಲ್ಲಾ ಕೊಡ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದಂಥ ಹಣ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೊರಗಡೆ ಕೊಡ ಅನೇಕ ದೂರಾಗಳು ಇದರ ಬಗೆ ಬಂದಿರುವುದು ಸಕಾರರದವರ ಗಮನನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇಯೇ? ಅವರಿಗೆ ವಿಜಾಸಾಗಿಪ್ಪಿರುತ್ತಕ್ಕ ಹಣದಿಂದ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ, ಅದುದರಿಂದ ಸಕಾರ ಇದರ ಬಗೆ ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೇಗೊಳುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂದ್ರಪುರಭಾ ಅರಸ್. —ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಏನೋ ಹಣ ಮಾಲಿನ್ಯದರೂ ಇರುಹುದು, ಅರ್ಥಾರ್ಥಿಗಳು ಇರುಹುದು ಅಥವಾ ಅರ್ಥಾರ್ಥಿತರರೂ ಇರುಹುದು. ಇದನ್ನು ನಾವು ಆಗಾಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಲೋಪ ದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಸುವರ್ದಕ್ಕೆ ನಾವು ಕ್ರಮ ಕೇಗೊಳುಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರೂ ಕೊಡ ಅಂದರೆ ಸ್ಕೃತಿಯಾಗಳು, ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರು ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಸಹಕರಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅಪಾರಾಧಗಳು ಇದ್ದರೆ ಸಕಾರರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು.

ವಿಷಯ: —ಜನತಾ ಗೃಹಗಳ ನಿವೃತ್ತಿ ಕುರಿತು

ಪ್ರ. 157 (35) ಶ್ರೀ ಎ. ಕೊಪ್ಪದ (ರಾಮದುರ್ಗ). —ಮನ್ಯ ಕಾನೂನು ಸಂಸದಿಂದ ವ್ಯವಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವರೇ?

ಆ. ರಾಮದುರ್ಗ ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕಟ್ಟಿಲಾದ ಜನತಾ ಗೃಹಗಳು ಮಳೆಯಿಂದ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದು ಅವುಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಬಗೆಗೆ ಕ್ರೀಮ ಏನಾದರೂ ಕ್ಷೇಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೇ;

ಆ. ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿನಿಂತಂಥ ಜನತಾ ಗೃಹಗಳು ಪ್ರಾತಿಯಾಗಲು ಹಣದ ಕೊರತೆ ಇದೆಯೇ? ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಶಾಗರ್ (ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಂಸದಿಂದ ಮತ್ತು ವಸತಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು):

ಮಳೆಯಿಂದ ಬಿದ್ದ ಮನೆಗಳ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಚನೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಶ್ನೆಗೊಳಿಸಿ ಮನೆ ರಿಪೋರ್ಟ ಮಾಡಿಸಲು ಅನುದಾನ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.